

de Bayakakrant

Driemaandelijks tijdschrift / 29ste jaargang / maart 2023

Afzendadres : Lutgarde Leenknecht Marktplaats 33 8750 Zwevezele Afgiftekantoor : 8750 Wingene P4A9143

Beste Bayakavrienden

“Er was eens....” het lijkt een sprookje, een droom, maar sprookjes en dromen worden soms werkelijkheid. Er was eens een koppel dat er van droomde om naar het onbekende continent Afrika te trekken. Op uitnodiging van zr Lieve lieten ze die droom niet bij een droom en voilà...je krijgt in dit krantje een warm getuigenis van hun boeiende ervaring. En het ziekenhuis van Sint-Lucas Brugge is niet aan zijn proefstuk toe in het bezoeken en steunen van Popo. We zijn getuigen hoe de directie haar bewondering voor zr Lieve niet onder stoelen of banken steekt en hoe zij fijnzinnig de situatie en de noden ter plaatse analyseren. Veel leesplezier!

***“Er was eens...Els en Dieter”
Popokabaka februari 2023***

Het borrelde bij mij al enkele jaren om ergens ter wereld vrijwilligerswerk te doen in een continent dat voor ons nog heel onbekend was. We hebben al heel veel gereisd en voor ons is de essentie van een reis weten hoe de mensen leven in een ander continent: hun gewoontes, hun doelstellingen, hun “zijn”. Met deze ingesteldheid zijn we ook aan deze reis begonnen: observeren hoe de mensen leven, hun gewoontes respecteren en vooral alles op ons af laten komen. Geen grote verwachtingen, helpen waar we kunnen, en genieten van alle momenten.....Toen ik vorig jaar Zr Lieve in onze winkel zag, vertelde ik over mijn droom. Ze zei: awel, je moet dat niet uitstellen, je moet dat gewoon DOEN. Jullie zijn meer dan welkom bij ons in Congo!

Vorig jaar in augustus zijn we met de voorbereiding van onze reis begonnen. Geertrui stuurde een hele bundel info door als leidraad. Gelukkig, want hoe begin je aan zo’n avontuur? Eerst de internationale paspoorten, het visum, daarna naar het AZ in Brugge voor onze gele kaart met vaccinaties. Voilà.... We hadden alle documenten op zak.....Op 27 januari vertrokken we richting Zaventem om aan ons avontuur te beginnen. Met meer dan 100 kg bagage en een rugzak vol vraagtekens vlogen we richting Kinshasa.

Op de luchthaven van Kinshasa verloopt alles heel chaotisch. Geertrui had ons hiervoor verwittigd, maar eens door alle controles, zagen we

Zr. Lieve zwaaien aan de bagageband. De jeep stond klaar om ons naar het klooster in Kinshasa te brengen. In Kinshasa wonen 17 miljoen mensen. Het verkeer is er

enorm druk, er is geen structuur en geen orde. Iedereen rijdt kriskras door elkaar en als het echt te druk is, durven ze zelfs in tegengestelde richting te rijden. Ook rode lichten worden gewoon genegeerd. Zelfs een politieagent die een beetje orde in de wanorde tracht te scheppen, wordt feilloos genegeerd. In de stad wordt er geen vuilnis opgehaald. Overal liggen bergen afval, waar mensen zoeken naar etensresten en bruikbare voorwerpen. Een groot contrast met de brousse.

Samen met Zr Lieve hebben we de eerste dag boodschappen gedaan.

AMAI! Wat is het hier duur!

Vele producten zijn hier 3x

zo duur als bij ons. Zr Lieve kocht er o.a. poedermelk voor de kleinste kindjes, want verse melk hebben ze niet in de brousse. Er zijn in

Popokabaka geen winkels. Alles moet dus aangekocht worden in Kinshasa.

Op onze vlucht naar Kinshasa leerden we de vrouw van de Belgische ambassadeur kennen. Ze nodigde ons uit om samen met Zr. Lieve in de

namiddag tot bij haar thuis te komen. We werden er heel hartelijk onthaald en de mevrouw was ook oprecht geïnteresseerd in het werk van Zr. Lieve. Met speelgoed voor de kindjes keerden we terug naar de werkelijke wereld. Het contrast tussen de mooie villawijken van de ambassades en de rest van de stad is enorm. De volgende ochtend vertrokken we al heel vroeg richting Popo, de thuishaven van Zr. Lieve, Zr. Yalieve en de kindjes. Na een rit van meer dan 15 uur op grotendeels onverharde wegen, uiteraard met

enkele stops, kwamen we 's avonds aan in het weeshuis. WAW!! Wat een ontvangst! De kinderen hadden de straat versierd met gevlochten palmtakken en liepen de jeep tegemoet, ze zongen liedjes en we kregen een omhelzing van jewelste!

In Popokabaka begon Dieter samen met de plaatselijke werkmensen (Bertin, Alfa,...) de zonnepanelen op het dak van het verblijf van de kleinste kindjes te leggen. In dit gebouw bevindt zich ook de apotheek. Voor hen een hele verbetering als er een kindje ziek wordt 's nachts, dan hebben ze er tenminste licht. Dieter heeft er ook nog allerlei kleine

herstellingen gedaan aan de elektriciteit. Zelf heb ik Zr Lieve geholpen met het sorteren van kleding die jullie massaal schenken vanuit België. Voor het weeshuis zijn de zakken kleding heel welkom! De kindjes krijgen voor hun verjaardag, Kerst, Pasen,.....nieuwe kleertjes. Ook als een deel van de kindjes in de vakantie naar hun eigen familie gaan, krijgen ze een zak mee met o.a. kledij en voedsel. De kindjes mogen van Zr. Lieve de kleertjes bij hun familie laten om uit te delen aan andere kindjes. De

armoede in de dorpen waar de meeste kindjes vandaan komen, is heel groot. Toch is het heel belangrijk voor de kindjes dat ze contact houden met hun eigen familie, want eens ze volwassen zijn, een diploma op zak hebben, kunnen ze zelf hun eigen familie helpen. “Familie” is bij Congolezen heel belangrijk. Iedereen helpt iedereen. Ook al hebben ze zelf niets, als er een familielid problemen heeft, dan doen ze er alles aan om elkaar te helpen. Naast het sorteren van kledij, was ik altijd te vinden bij de kindjes. De kindjes

genoten van het extra beetje aandacht. Ze waren zo dankbaar, zo lief.... De oudste kinderen hielp ik bij hun lessen, want de examens stonden voor de deur. De kleinste kindjes genoten ervan zo dicht mogelijk bij mij te zitten....

De kinderen van het weeshuis beseffen heel goed dat ze dankzij de steun van de Bayakavrienden, de vriendenkring van Zr. Lieve, kunnen studeren, want schoolgaan is hier duur en niet voor iedereen mogelijk. De

leerkrachten verdienen bijna niets en moeten overleven met het geld van de schoolkinderen.

Dankzij jullie steun, kunnen de weeskinderen allemaal naar school en hier in Congo is dat echt een must om zelfstandig verder te kunnen leven. Volgend jaar gaan we terug naar het weeshuis. Dieter wil er een nieuwe pomp installeren zodat de kinderen zich kunnen wassen onder stromend water. Ook de elektriciteit staat nog niet op punt. In het hoofdgebouw moeten de zusters de frigo om 16u in de namiddag uit het stopcontact halen, want anders hebben ze geen licht/elektriciteit meer 's avonds. Niet evident in een land waar het gemakkelijk 45 graden wordt en het altijd om 18 uur donker wordt.

Tijdens onze reis zijn we geconfronteerd met echte armoede, een leven zonder enig comfort, maar we beleefden er een fantastische tijd. De kindjes, de zusters, de werkmensen stralen zoveel warmte en dankbaarheid uit. We werden er op handen gedragen, een gevoel dat niet te omschrijven is. Ieder klein beetje hulp die ze krijgen, maakt voor hen echt wel een verschil. En weet, elke euro wordt gespendeerd aan het welzijn van de kinderen. Ik wil Zr Lieve bedanken voor alle mooie momenten, ook Zr Yalieve die op haar 80ste levensjaar nog dag-in dag-uit klaar staat voor alles en iedereen. Jullie zitten diep in ons hart!

Jullie zijn een TOPTEAM!

Lieve groetjes en tot volgend jaar!

Dieter en Els

AZ Sint Lucas Brugge in Popokabaka februari 2023

Met ons ziekenhuis AZ Sint Lucas Brugge steunen wij reeds 19 jaar via de NGO Memisa het ziekenhuis in Popokabaka. Memisa richt zich op het verbeteren van de gezondheidszorg voor de bevolking, dit door te

investeren in medicijnen, infrastructuur, opleiding,...

De voorbije jaren stuurden wij ook heel regelmatig mensen op missie om in het ziekenhuis van Popokabaka ondersteuning te bieden. Het gaat enerzijds over technische missies en anderzijds vormingsmissies.

Dit gaat van plaatsen van zonnepanelen met batterijopslag op verschillende gebouwen, opleiding geven aan vroedvrouwen en ander personeel, basisregels over hygiëne tot het opbouwen van persoonlijke

vriendschappen bij enkele van onze vrijwilligers die reeds 7 en 9 maal de reis hebben ondernomen. Reeds jaren vroeg men aan Niko Dierickx, algemeen directeur van

AZ Sint Lucas om ook een bezoek te brengen aan ‘ons’ zusterziekenhuis in Popokabaka en om de evolutie te zien die het ziekenhuis reeds heeft doorgemaakt. Ikzelf, Alex Masquelier, directeur

infrastructuur en facilitaire diensten, vergezelde Niko om ook de technische noden te ontdekken. Dit stond gepland in maart '20. Echter omwille van het gekende Covidvirus werd deze reis uitgesteld tot februari '23.

Weeshuis Popokabaka

De medewerkers die ons vooraf gingen hebben een minstens even belangrijke andere missie ontdekt, namelijk het weeshuis van Popokabaka geleid door Zr Lieve. Wij hadden reeds enkele verhalen gehoord en foto's gezien van het ziekenhuis en van het weeshuis beheerd door Zr Lieve (ter plaatse wordt de zuster "zuster Liefke" genoemd). Echter wat wij gehoord hebben stond in schril contrast met wat wij ervaren en gezien hebben. Ik probeer onder woorden te brengen wat wij hebben gezien maar je moet effectief ter plaatse gaan om het

zelf te ervaren want woorden en beelden schieten te kort en kunnen absoluut niet weergeven van wat wij hebben ervaren.

Het startte reeds bij onze aankomst bij valavond rond 18:30 in het weeshuis na een

rit opgesplitst in 2 dagen vanuit Kinshasa. De kinderen en Zr Liefke stonden ons allen op te wachten met een warm en hartelijke ontvangst van gezang en gejuich. Toen we geïnstalleerd waren in onze kamers en we dezelfde avond verder kennis maakten met Zr Liefke viel de warme zorgzame persoonlijkheid ons onmiddellijk op.

Zuster Liefke is één van de meest gedreven, lieve, warme personen die ik tot op heden heb ontmoet. Letterlijk dag en nacht staat zij in voor het

welzijn van de kinderen. Ze leidt het weeshuis met 3 andere zusters en 12 medewerkers. Ze cijfert zichzelf continu weg om voor de kinderen en zelfs de gasten (wij verbleven er met 5 en daarnaast waren er nog 2 gasten) te zorgen.

Iedere dag, ieder moment van de dag heeft ze aandacht voor de kinderen, de 5 jongste kinderen zijn 2 jaar oud en vragen gans de dag door haar aandacht. Ze geeft die aandacht continu en met heel veel liefde. Is er een kind 's nachts doodziek (er was een kind met malariaopstoten) dan ligt Zr Liefke bij het kind voor constante opvolging. Toch gaat de wekker iedere dag om 5:00 af om te starten met een nieuwe dagtaak en de zorg van de kinderen op zich te nemen.

Dit gaat
iedere dag
zo door, dit
7 dagen op
7! Naast
deze taak
zijn er nog
meer dan 50
kinderen op
het domein
en nog een
kleine
honderdtal
op internaat,
het managen
van het

weeshuis,... Geen idee hoe zij dit kan en volhoudt !

Zr Liefke ving sedert de start van het weeshuis maar liefst 176 kinderen op, die alle kansen hebben gekregen en nog steeds krijgen. Ieder kind krijgt de kans om verder te studeren wat essentieel is in het doorbreken van de vicieuze cirkel van armoede t.o.v. het overleven van iedere dag voor kinderen die niet in het weeshuis opgroeien.

Daarnaast heeft ze een duidelijke visie om haar werk verder stevige funderingen te geven zodat zij op termijn haar levenswerk met een gerust gemoed kan overdragen aan de Congolese zusters. Ze streeft er naar om met het weeshuis op termijn zelfbedruipend te zijn. Dit is een heel grote uitdaging op zich in een land waarin een staatsapparaat volledig afwezig is, leiding en bestuur volledig ontbreken, laat staan dat er middelen naar de plaatselijke bevolking of organisaties gaan.

Wij hebben ook enkele directe noden ontdekt:

- Water:
 - Het enige water dat men ter beschikking heeft is het regenwater dat moet worden opgevangen via de daken en de dakgoten. Bij onvoldoende water dient men water te halen bij de rivier (+/- 3 km verderop) wat een heel tijdrovende en dure klus is als men dit met de wagen dient te doen.
 - In het verleden werden er 3 watertanks gebouwd, echter komt er op vandaag bij 2 watertanks te weinig water in de tanks door dakgoten of regenwaterpijpen die defect zijn. Wij vernamen dat dit in 2023, buiten het regenseizoen wordt aangepakt dankzij de middelen die de voorbije periode werden ingezameld.
 - We stelden ook vast dat er één watertank was waar het waterpeil heel laag stond, volgens de info die we ontvingen is dit reeds een behoorlijke tijd zo en bij inspectie in de put is de oorzaak ontdekt, namelijk de put is niet volledig waterdicht. Een coating aanbrengen is essentieel om over voldoende water te beschikken. Men hoopt om dat dit jaar ook te kunnen aanpakken.
In deze put steekt er ook een dompelpomp om de dagtank te vullen en op die manier hetzij wel beperkt, een deel van een gebouw van stromend water te kunnen voorzien. Deze pomp is echter defect maar bij een volgende zending wordt een nieuwe pomp opgestuurd om dit euvel op te lossen.

- Huisvesting

- Zr Liefke wil de huisvesting van de kinderen verbeteren.

Niettegenstaande de kinderen t.o.v. de kinderen in de cité soms beter gehuisvest zijn staat hun huisvesting nog in schril contrast met deze die wij in de westerse wereld kennen. De plannen zijn klaar om in een uitbreiding te voorzien zodat het aantal kinderen per kamer kan dalen. Nu slapen er 10 kinderen of meer in één slaapkamer en zijn de sanitaire voorzieningen beperkt. Ook een uitbreiding van een keuken en meer hedendaagse uitrusting hierin is essentieel.

- Elektriciteit

- Iedere avond dient men de koelkast uit te schakelen om niet zonder licht te vallen tijdens de nacht. Een uitbreiding aan zonnepanelen en batterijcapaciteit is essentieel om niet alleen meer comfort maar ook een hogere (voedsel)veiligheid te kunnen garanderen.

Deze investeringen kunnen natuurlijk niet uit de dagdagelijkse middelen komen en vergen dus extra inspanningen uit fondsen en fondsenwerving. Wij kunnen alleen maar getuigen dat 100% van de middelen hetzij rechtstreeks of onrechtstreeks ten goede komen van de kinderen. Hetzij voor de dagdagelijkse werking, voeding, schoolgeld maar dus ook voor heel duurzame investeringen zoals woningen voor slaapaccommodatie. T.o.v. NGO's die veelal een serieuze kost aan overhead hebben gaat hier elke euro naar het weeshuis.

vzw 'De Bayaka-vrienden'

Marktplein 33, 8750 Zwevezele, Tel. 051/613244 – 0495/412715

E-mailadres: bayakavrienden@telenet.be

Website: www.bayakavrienden.be

Reknr.: BE22 3800 1632 2747